

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**



Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кроскультурні комунікації

Перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Спеціальність D3 «Менеджмент»

Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»

Затверджено на засіданні кафедри
управління соціокультурною
діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту
Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Кроскультурні комунікації
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач (-і)	Качмар Олександра Василівна, доктор філософських наук, професор кафедри управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту, професор
Контактний телефон викладача	+380678829592
E-mail викладача	oleksandra.kachmar@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	вибірковий
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Курс «Кроскультурні комунікації» досліджує теоретичні основи та практичні аспекти ефективної комунікації в умовах культурної різноманітності. Програма охоплює культурні моделі, бар'єри й стереотипи, вербальні та невербальні стратегії, етноцентризм, а також адаптивні комунікаційні практики в ситуаціях міжкультурного взаємодії в професійному та повсякденному контекстах.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни.	
Сформувати у студентів культурну компетентність — здатність аналізувати, оцінювати й адаптувати комунікацію в ситуаціях взаємодії представників різних культур. <i>Основні завдання курсу:</i> зрозуміти фундаментальні концепції культури і комунікації; проаналізувати культурні відмінності та їх вплив на сприйняття й поведінку; вивчити вербальні та невербальні аспекти комунікації в міжкультурних контекстах; розвинути навички адаптивного й етичного комунікативного поведіння; розвивати міжкультурну чутливість, емпатію та рефлексивність.	
4. Загальні та фахові компетентності.	
Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук. ЗК.2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.. ЗК.12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК.13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. СК.8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом. СК.14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності. СК.15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички. ПРН.1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ПРН.2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.	

ПРН.15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН.16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

6. Організація навчання навчальної дисципліни

Обсяг курсу 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18 год
самостійна робота	60 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семес тр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6 семестр	Менеджмент	3 рік	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	самост.роб.
Тема 1. Вступ до кроскультурних комунікацій	2	2	10
Тема 2. Етноцентризм і культурні стереотипи.	2	4	10
Тема 3. Вербальна та невербальна комунікація в культурі	2	4	10
Тема 4. Культурні бар'єри у професійному середовищі	2	2	10
Тема 5. Кроскультурні комунікації у соціокультурних проєктах	2	2	10
Тема 6. Етика та толерантність у міжкультурній взаємодії	2	4	10
	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Форми контролю знань студентів: • поточний; • підсумковий семестровий (підсумкова контрольна робота). Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F). Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5,
---	---

	«добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи (питома вага оцінки – 40%). Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті у формі письмової контрольної роботи. На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, що передбачають перевірку розуміння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 30 балів
Вимоги до письмових робіт	Робота виконана на певну тему обсягом не більше 4 сторінок
Семінарські /практичні заняття	Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи	Робота виконана на певною тематикою курсу.
Академічна доброчесність	Робота виконана на певну тему обсягом не більше 4 сторінок Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», «Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» і опубліковано їх на сайті. В університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням. Це означає, що всі здані роботи є результатом вашої розумової праці та творчості. Якщо ви подали роботу когось іншого, повністю або частково, без належного цитування, завдання буде оцінене в 0 балів (без права перездачі)
Відвідування занять	Усі студенти, незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю. Відпрацювання пропущених занять відбувається у перший день за графіком консультацій викладача з навчальної дисципліни, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження) згідно «Порядку організації

	та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (п.4)».
Неформальна освіта	Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, та інші, які відповідають програмі навчальної дисципліни.

8. Рекомендована література

1. Аксьонова О. В. Стратегії міжкультурної комунікації в умовах глобалізації: теорія і практика. *Вісник КНЕУ*, 2025. Аналіз стратегій міжкультурної комунікації та їхніх викликів у глобалізованому середовищі. С.316-349.
2. Bahlai, O., Machynska, N., Matviiv-Lozynska, Y., Senkovych, O., & Voloshyn, M. Developing students' intercultural communicative competence in foreign language classroom // *Academic Journal of Interdisciplinary Studies*. 2024. Vol. № 6 (11) С. 55–59.
3. Гальона, Н. П., Дудко, І. В., Калита, О. М., & Шемет, В. Г. Особливості міжкультурної комунікації в науковому дискурсі // *Культурологічний альманах*. 2025. № 2. С.374-380 С.
4. Vita Hamaniuk, Valentyna Karpiuk, Iryna Shumilina«The concept of “intercultural competence” in educational and scientific discourses» *Освітній вимір*, 2024 . Т. 11. С. 1–27.
5. Ігнатова, О. М. Modern education system and intercultural communication // *Humanitarian Studios: Pedagogics, Psychology, Philosophy*. 2024. Vol. 15, № 2. С. 274–279.
6. Ishchuk, A. A., & Ishchuk, O. M. (2023). CROSS-CULTURAL BUSINESS COMMUNICATION: A LINGUISTIC AND COGNITIVE PERSPECTIVE. *Scientific Journal of Mykhailo Dragomanov State University of Ukraine. Series 9. Current Trends in Language Development*, (26), Р. 32-41
7. Кузнецова Т.В. Міжкультурні комунікації : навчально-методичні матеріали. Київ : Київський столичний ун-т імені Б. Грінченка, 2023. 128 с.
8. Lavrysh, Y. ., & Lukianenko, V. . (2024). Enhancing Intercultural competence in Ukrainian HIGHER EDUCATION: A COMPARATIVE ANALYSIS OF VIRTUAL EXCHANGE AND COLLABORATIVE ONLINE INTERNATIONAL LEARNING IN EUROPE, THE USA, AND CANADA. *Studies in Comparative Education*, (1), 27–35.
9. Matviienko, I. (2024). Modern education system and intercultural communication. *Humanities Studios: Pedagogy, Psychology, Philosophy*, 12(2), 274-279. [https://doi.org/10.31548/hspedagog15\(2\).2024.274-279](https://doi.org/10.31548/hspedagog15(2).2024.274-279)
10. Микитенко Н., Федорчук, М., Івасюта, О., Гриня, Н., Котловський, А. Intercultural communicative competence development in journalism students // *Advanced Education*. 2024. № С. xx–yy (in English/Ukrainian).
11. Миколаєнко М. Ю. Роль перекладу рекламних текстів у формуванні міжкультурної комунікації // *Питання культурології*. № 2020. Вип. 36. - С. 177-186.
12. Olha Peresada¹ Oleksandra Severinova¹ Vitalii Serohin² Svitlana Serohina³ Olga Shutova³ Intercultural Communications and Community Participation in Local Governance: EU Experience *Academic Journal of Interdisciplinary Studies* .Vol. 11. No 5 September 2022. С.266-278.
13. Паничок, Т., Царик, О. Подолання мовних бар'єрів у контексті міжкультурної комунікації // *Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія»: серія «Філологія»*. 2023. № 18(86). С.101-104.
14. Прус Н. О., Зінченко О. А., Лембік, С. О. Роль міжкультурної комунікації у формуванні професійної мовної компетентності // *Вчені записки ТНУ ім. В. І. Вернадського*. 2025. Том 36 (75). № 1. Частина 2. С.190-196.
15. Третько В., Бідюк Н. Інноваційні підходи до навчання міжкультурної комунікації майбутніх фахівців сфери обслуговування // *Молодь і ринок*. 2023. № 2 (210). С. 19-23.

Викладач, доктор філософських наук, професор,

О.В. Качмар